



РЕПУБЛИКА СРПСКА  
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ  
РЕПУБЛИЧКИ ПЕДАГОШКИ ЗАВОД

Милоша Обилића 39 Бањалука, Тел/факс 051/430-110, 430-100; e-mail: [pedagoski.zavod@rpz-rs.org](mailto:pedagoski.zavod@rpz-rs.org)

*Датум: 24.8.2018. године*

**Анализа  
реализације групног савјетодавно - инструктивног рада  
за наставнике разредне наставе са подручја Сарајевско-романијске и  
Херцеговачке регије**

У складу с Годишњим програмом рада Републичког педагошког завода, као и властитог плана, инспектор-просвјетни савјетник за разредну наставу мр Слађана Вилотић, је од 15. до 23. августа 2018. године на непосредан начин реализовала групни савјетодавно-инструктивни рад са наставницима од 1. до 5. разреда из 27 основних школа из 18 општина са подручја Горњо-дринске, Сарајевско - романијске и Херцеговачке регије.

Савјетовање је организовано и реализовано за 12 група на 7 локација у 5 општина (Пале (2), Источно Ново Сарајево, Требиње (2), Гацко и Фоча) у складу са специфичностима географског подручја у којима се школе налазе.

За прву групу учесника савјетовање је трајало од 9 до 12 часова, а за другу од 12 до 15 часова, с тим да је за само једну групу савјетовање трајало од 10 до 13 часова.

Евидентно је да је у свакој групи савјетовање трајало знатно дуже од предвиђеног времена, што је последица велике заинтересованости учесника за директно учешће у истим.

Анализирајући одзив учесника групном савјетодавно - инструктивном раду може се закључити да је од укупно **415** наставника разредне наставе, колико их се у том моменту налазило у бази података (на основу ГПРШ за шк. 2017/18. г.), савјетовању присуствовало њих **370** или **89,16%**.

У Табели 1. детаљно је представљена дистрибуција присуства наставника разредне наставе на савјетовању.

**Табела 1. Присуство наставника разредне наставе на савјетовању (по школама, групама и локацијама)**

Ред. бр.	Школа домаћин	Бр. група	Школе учеснице	Број наставника			
				План.	Прис.	%	
1.	ОШ "Србија" Пале	I	"Пале" Пале -3	18	30	88,23	88,52
			"Србија" Пале -1	16			
			<b>Укупно</b>	<b>34</b>			
		II	"Соколац" Соколац -1	21	24	88,89	
			"Милан Илић Чича Шумадијски" Хан Пијесак -2	6			
			<b>Укупно</b>	<b>27</b>			
2.	ОШ "Пале" Пале	III	"Свети Сава" Рогатица	23	32	<u>96,97</u>	
			"Мокро" Пале -1	10			
			<b>Укупно</b>	<b>33</b>			
3.	ОШ "Свети Сава" Лукавица	IV	"Свети Сава" Лукавица, Источно Ново Сарајево -1	25	36	94,74	91,43
			„Алекса Шантић" Војковићи, Источна Илиџа -1	8			
			"Љутица Богдан" Калиновик	5			
			<b>Укупно</b>	<b>38</b>			
	Источно Н. Сарајево	V	"Петар Петровић Његош" Источна Илиџа +1	17	28	87,50	
			"Јован Дучић" Касиндо, Источна Илиџа -4	10			
			"Трново" Трново -1	5			
			<b>Укупно</b>	<b>32</b>			
4.	ОШ "Вук Караџић" Требиње	VI	"Вук Караџић" Требиње -3	20	29	<u>80,56</u>	<u>85,92</u>
			"Свети Василије Острошки" Требиње -4	16			
			<b>Укупно</b>	<b>36</b>			
		VII	"Јова Јовановић Змај" Требиње -3	26	32	91,43	
			"Свети Сава" Љубиње	9			
			<b>Укупно</b>	<b>35</b>			
5.	ОШ "Свети Василије Острошки" Требиње	VIII	"Свети Сава" Билећа -2	12	31	86,11	
			"Петар Петровић Његош" Билећа	13			
			"Његош" Берковићи -3	11			
			<b>Укупно</b>	<b>36</b>			
6.	ОШ "Свети Сава" Гацко	IX	"Свети Сава" Гацко -1	26	25	96,15	89,83
			<b>Укупно</b>	<b>26</b>			
		X	"Ристо Пророковић" Невесиње -5	33	28	84,85	
			<b>Укупно</b>	<b>33</b>			
7.	ОШ "Веселин Маслеша" Фоча	XI	"Веселин Маслеша" Фоча -2	15	38	86,36	88,23
			"Јован Дучић" Чајниче -3	12			
			"Рудо" Рудо -1	5			
			"Бошко Буха" Штрбци	12			
			<b>Укупно</b>	<b>44</b>			
		XII	"Вук Караџић" Вишеград -1	23	37	90,24	
			"Свети Сава" Фоча -3	18			
			<b>Укупно</b>	<b>41</b>			
<b>7</b>	<b>7</b>	<b>12</b>	<b>27</b>	<b>-45</b>	<b>415</b>	<b>370</b>	<b>89,16</b>

На основу Табеле 1. се види да је највеће присуство наставника разредне наставе (96,97% - трећа група) на локацији у ЈУ ОШ „Пале“ Пале, а најмање (80,56% - шеста група) на локацији ЈУ ОШ „Вук Караџић“ Требиње.

По ријечима присутних наставника разредне наставе, одређени број њих је одсутан из оправданих разлога (тренутно боловање и смрт члана породице). Такође, кроз разговор са присутним сазнаје се да је овакав одзив условљен одласком једног броја наставника на породилско одсуство, у пензију, као и да је смањењем броја одјељења услиједио престанак радног односа наставницима на одређено вријеме. Истакнуто је да су у току конкурсне процедуре за попуну слободних радних мјеста за наставнике разредне наставе.

Релевантније ће се утврдити проценат присутности наставника на савјетовању када се сагледа број наставника по школама на основу формираних одјељења за шк. 2018/19. годину у оквиру ГПРШ-а.

На свим локацијама (школе домаћини) били су обезбијеђени материјално-технички услови у складу са претходним договором што је уједно допринијело ефикасној реализацији групног савјетодавно-инструктивног рада. Такође, иако школе домаћини нису имале обавезу, већина школа су обезбиједиле кафу и освјежење за учеснике савјетовања.

## **Програм**

### **групног савјетодавно - инструктивног рада за наставнике разредне наставе**

Сагледавши потребе наставника од 1. до 5. разреда, одређен је циљ и задаци групног савјетодавно - интруктивног рада.

**Циљ** групног савјетодавно - интруктивног рада: *Унапређење васпитно-образовног рада од 1. до 5. разреда кроз јачање стручних компетенција наставника.*

#### **Задаци:**

- Анализа резултатата спољашњег вредновања постигнућа ученика 5. разреда из српског језика и математике.
- Јачање стручних компетенција наставника разредне наставе за *подстицање развоја мотивације ученика за функционално учење.*
- Анализа реализације огледних часова (организација и реализација наставног процеса) и давање препорука за унапређење васпитно - образовног рада наставника разредне наставе.

У складу са постављеним циљем и задацима групног савјетодавно - инструктивног рада утврђен је сљедећи

### **Дневни ред :**

**(Вријеме рада: 1. Група од 09<sup>00</sup> h и 2. Група: 12<sup>00</sup> h)**

1. Анализа спољашњег вредновања постигнућа ученика 5. разреда из српског језика и математике
2. Стручно-педагошка тема: **Подстицање развоја мотивације ученика за функционално учење**
3. Анализа реализације огледних часова
4. Остала питања

### **Анализа реализације групног савјетодавно - инструктивног рада**

У прелиминарном дијелу, након што су поздрављени, учесници су упознати са дневним редом савјетовања. Такође, договорено је вријеме за паузу.

Дневни ред је реализован излагањем и употребом Power point презентације 1. која обухвата поглавља:

### **✚ Анализа спољашњег вредновања постигнућа ученика 5. разреда из српског језика и математике**

У првом блоку савјетовања, презентовани су квантитативни и квалитативни резултати анализе спољашње провјере постигнућа ученике 5. разреда из српског језика, а потом и математике. Детаљан садржај овог дијела савјетовања се налази на Power point презентацији 2. (1. и 2.).

Општи закључак је да су задацима оба наставна предмета провјеравана елементарна знања ученика а да резултати постигнућа ученика нису на завидном нивоу (с посебним освртом на резултате из математике који указују нпр. да 15% ученика не зна таблицу множења и др.), те да је потребно веома одговорно и савјесно организовати и реализовати наставни процес како би се омогућило функционално усвајање наставних садржаја.

## Подстицање развоја мотивације ученика за функционално учење

Након паузе, у другом блоку савјетовања, учесницима је представљена стручно-педагошка тема *Подстицање развоја мотивације ученика за функционално учење*.

Детаљан садржај и овог дијела савјетовања се налази на Power point презентацији 1, а овдје дајем преглед тема о којима се разговарало.

Подстакнута утврђеним стањем у васпитно-образовном раду наставника као и резултатима са спољашње провјере постигнућа ученика из српског језика и математике у петом разреду, одлучила сам се у оквиру савјетовања подсјетити наставнике на значај њихове улоге у процесу *подстицања развоја мотивације ученика за функционално учење*.

У оквиру теоријског дијела говорило се о:

- факторима који могу негативно да утичу на мотивацију ученика за учење;
- појмовном одређењу мотивације;
- појмовном одређењу и елементима функционалног знања;
- врстама мотивације;
- теоријским основама мотивације;
- појмовном одређењу и основним сегментима вањске мотивације;
- појмовном одређењу и основним сегментима унутрашње мотивације;
- упоредном односу вањске и унутрашње мотивације;
- педагошким препорукама - шта и како ради добар и успјешан наставник у процесу подстицања развоја мотивације ученика за функционално учење (поткријепљено позитивним и негативним примјерима из праксе);
- значају става наставника према сопственој одговорности за подстицање развоја мотивације код ученика.

## Анализа реализације огледних часова

### Примјери добре праксе:

У трећем блоку савјетовања, наставницима је представљено да су школској 2017/18. години реализована 4 огледна часа и то од стране наставник разредне наставе: *Бојана Цилита* из ЈУ ОШ „Србија“ Пале, *Наташе Крунић* из ЈУ ОШ „Јова Јовановић Змај“ у Требињу, *Биљане Глоговац* из ЈУ ОШ „Свети Василије Острошки“ у Требињу и *Оливере Ковачевић* из ЈУ ОШ „Соколац“ у Сокоцу.

Обзиром да су наставници разредне наставе који су реализовали оглене часове из различитих регија а тиме и група, неопходно је напоменути да су исти били директни учесници у реализацији овог дијела савјетовања тако што су у својим групама говорили о мотивима организације и реализације огледних часова, о начину реализације истих те о ефектима примјењиваних иновативних модела наставе (примјена игре у настави математике и различити модалитети проблемске наставе) с акцентом на мотивацију ученика за учење.

Такође, директно учешће у реализацији овог дијела савјетовања узели су и наставници који су говорили о огледним часовима на којима су присуствовали.

Потребно је истаћи и похвалити наставник разредне наставе *Бојана Цилита* из ЈУ ОШ „Србија“ Пале који је, поред своје групе, учествовао у реализацији овог дијела савјетовања у још 2 наредне групе. У групама у којима није било наставника који су реализовали огледне часове као ни наставника који су присуствовали истим, презентовала сам мотиве, начин организације реализације огледних часова, као и ефекте истих на мотивацију ученика.

Приликом анализе рализованих огледних часова, посебно се разматрао начин избора активности и поступака, као и осталих дидактичко- методичких елемента, којима се подстиче мотивација ученика за учешће и учење на часу а самим тим омогућава и остваривање циља, задатака и исхода учења.

### **Остала питања**

Један број наставника се интересовао која је процедура за организацију и реализацију огледних часова.

Након што им је објашњена детаљна процедура о начину организације и реализације огледног часа, учесници су упознати да ће се начин сарадње и стручне подршке савјетника са наставницима разредне наставе и даље одвијати: непосредним увидом у њихов рад, афирмацијом примјера добре праксе, као и консултацијама (по било којој указаној потреби) путем Е-mailа, телефоном и непосредно у просторијама РПЗ-а, а све у циљу унапређења наставног процеса и давању стручне подршке за реализацију истог.

Пошто су дискусије по свим тачкама дневног реда веома успјешно завршене учесницима су подијељени сертификати.

## Закључак

У свим групама савјетовање је реализовано (за прву групу у термину од 9 до 12 часова (а само за једну од 10 до 13 часова) а за другу од 12 до 15 часова), знатно дуже од предвиђеног што је условљено великом заинтересованошћу и мотивисаношћу наставника за директно учешће у истим.

Одзив учесника групном савјетодавно - инструктивном раду је изузетно добар. Од укупно **415** наставника разредне наставе, савјетовању је присуствовало њих **370** или **89,16%**. Евидентно је да на савјетовању од планираног броја 415 (на основу ГПРШ за шк. 2017/18. г.) није присуствовало 45 наставника. Одсутност броја наставника по школама се кретала од 1 до 5 наставника а разлози за то су: тренутно боловање, смрт члана породице, породилско одсуство; одласком једног броја наставника у пензију, као и да је смањењем броја одјелења услиједио престанак радног односа наставницима на одређено вријеме.

Наставници разредне наставе су изразили задовољство начином организације и реализације групног савјетодавно - инструктивног рада, те да су им дате информације од изузетне важности за свакодневну праксу.

На основу претходно изложене анализе може се закључити да је савјетовање протекло без икаквих проблема и на обострано задовољство наставника разредне наставе и савјетника.

Инспектор-просвјетни савјетник  
за разредну наставу  
мр Слађана Вилотић